

Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis

Studia de Securitate 10(1) (2020)

ISSN 2657-8549

DOI 10.24917/26578549.10.1.5

Anna Netreba

ORCID ID: 0000-0001-7409-8176

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Sofia Skrobinska

ORCID ID: 0000-0002-5207-1367

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Komik prezydentem: ukraińskie wybory prezydenckie z 2019 roku w wybranych ukraińskich mediach

Wprowadzenie

W Ukrainie od momentu uzyskania niepodległości do roku 2020 przeprowadzono siedem kampanii wyborczych. Jako państwo demokratyczne dążyła ona do ustanowienia sprawnego aparatu państwowego oraz odnalezienia przywódcy, który mógłby prowadzić kraj ku niezależności politycznej. Społeczeństwo ukraińskie od wielu lat pragnie poszanowania praw i swobód obywatelskich, stabilności gospodarczej, ulepszenia warunków życia i dobrobytu państwa.

W 2015 roku w Ukrainie odbyła się premiera komediowego serialu politycznego *Sluga narodu*; główną rolę odegrał w nim znany komik ukraiński Wołodmyr Zełeński. Serial przedstawiał historię zwykłego nauczyciela szkolnego, który został wybrany prezydentem Ukrainy. Komedia polityczna uzyskała poparcie odbiorców i została liderem rankingu najczęściej oglądanych seriali kanału 1+1 w 2015 roku. W Ukrainie obejrzało go ponad 20 mln widzów, a na oficjalnym kanale producenta w serwisie YouTube – 98 mln¹. Serial demonstruje realne życie społeczeństwa ukraińskiego, wprost mówi się w nim o upadku aparatu państwowego, oligarchii, korupcji na każdym szczeblu administracji publicznej, przerażająco niskich

---

¹ FOX покупает у „Квартала 95” „Слугу народа” и будет снимать сериал в Америке по украинскому формату, <https://delo.ua/lifestyle/slugu-naroda-u-kvartala-95-pokupaet-fox-i-budet-snimat-v-am-322778/>, [dostęp: 15.03.2020].

zarobkach oraz innych codziennych problemach dotyczących każdego obywatela. Wraz z premierą serialu w różnych kręgach społecznych pojawiły się wypowiedzi na temat sytuacji politycznej w kraju. Wiele osób uważało, że Ukraina potrzebuje zmian w aparacie państwowym (władza ustawodawcza i wykonawcza), które może zrealizować człowiek „nowy”, nie polityk. W ciągu czterech lat w społeczeństwie pojawiło się przekonanie, że sytuacja może się zmienić na lepsze, jeśli stanowisko prezydenta obejmie postać z serialu – „prosty, bezwzględny człowiek, osoba, która w żaden sposób nie jest powiązana z polityką”².

W 2019 roku upływała kadencja ówczesnego prezydenta Petra Poroszenki. W lutym Centralna Komisja Wyborcza ogłosiła listę pretendentów na stanowisko Prezydenta Ukrainy, a wśród 39 kandydatów znalazł się komik i reżyser Wołodymyr Zeleński. Jego zgłoszenie do uczestnictwa w wyborach było wielkim zaskoczeniem nie tylko dla narodu ukraińskiego, ale i wspólnoty międzynarodowej, oraz wywołało rezonans medialny.

Metodologia

W badaniu zastosowano analizę zawartości mediów, która ma na celu obiektywny, systematyczny i ilościowy opis jawnej treści komunikatu³.

Do analizy wyborów prezydenckich w Ukrainie zostały wybrane najbardziej oglądane programy informacyjne: „Wiadomości” i „Fakty” na popularnych stacjach telewizyjnych i radiowych takich jak: 1+1, Inter, Ukraina, UA Perszuj, Radio Swoboda oraz w tygodnikach „TSN.ua”, „Segodnya”, „Ukraińska Prawda”, „Korrespondent”, „РБК” i inne. Zebrane materiały pozwoliły na dokonanie analizy ukraińskiej kampanii wyborczej w 2019 roku oraz wyciągnięcie obiektywnych wniosków.

Wyniki

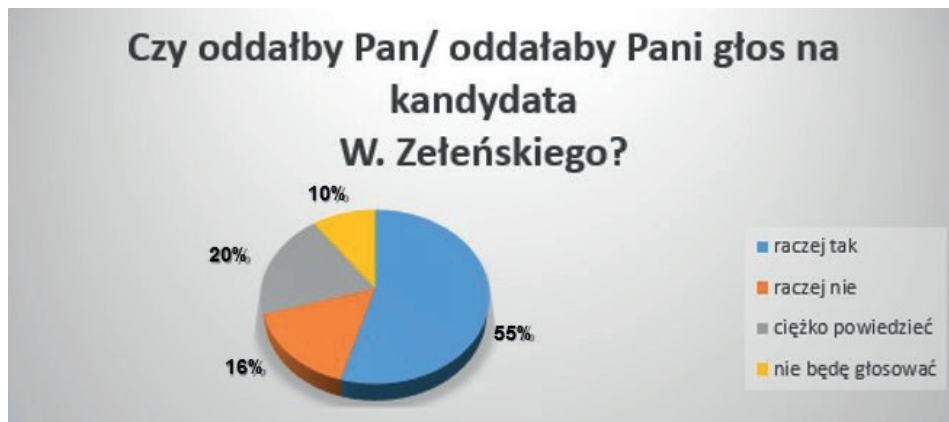
Wybory prezydenckie w Ukrainie stały się tematem pierwszorzędym w programach oraz tygodnikach informacyjnych i społeczno-politycznych. Przed pierwszą turą wyborów media skupiły się na osobie Zeleńskiego i przeprowadzały różnorodne sondaże w celu uzyskania opinii społecznej.

---

² Україна обрала президента. Живий блог про результати виборів, <https://www.radiosvoboda.org/a/drugyy-tur-vyboriv-live-blog/29894288.html>, [dostęp: 15.03.2020].

³ J. Idzik, R. Klepka, *O analizie zawartości, czyli jak badać medialne obrazy świata?* [w:] *Medialne obrazy świata, t. 2: Polityka i bezpieczeństwo w relacjach medialnych*, R. Klepka, J. Idzik (red.), Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2019, s. 11–32.

Rycina 1. Wyniki badań opinii społecznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie wywiadu w programie informacyjnym „Wiadomości” stacji 1+1.

Z przedstawionego wykresu wynika, że większość respondentów podczas głosowania w I turze wyborów zagłosowałaby na Zeleńskiego; uzasadnienia tego wyboru przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Pozytywne opinie respondentów o kandydacie na stanowisko prezydenta Wołodomyrze Zeleńskim

Opinia respondentów	%
Jest „nową twarzą”	65%
Uważam, że będzie dobrym prezydentem, jak w serialu <i>Sługa narodu</i>	25%
Imponuje mi, ponieważ jest osobą medialną	10%

Źródło: opracowanie własne na podstawie artykułu w tygodniku internetowym ua.korrespondent.net.

Z kolei osoby, które nie popierały kandydatury Zeleńskiego, argumentowały to w sposób ukazany w tabeli 2.

Tabela 2. Negatywna opinia respondentów o kandydacie na stanowisko prezydenta Wołodomyrze Zeleńskim

Opinia respondentów	%
Nie ma doświadczenia w polityce	57%
Jest komikiem, nie politykiem; każdy musi zajmować się swoją sprawą	30%
Jest „czarnym koniem” wyborów, jego program wyborczy nie jest do końca zrozumiały	13%

Źródło: opracowanie własne na podstawie artykułu w tygodniku internetowym ua.korrespondent.net.

Wybory prezydenckie w Ukrainie w świecie mediów były przedstawione jako rywalizacja między urzędującym wtedy prezydentem Poroszenko, byłą premier Ty-moszenko, a komikiem Zełeńskim⁴.

Rycina 2. I tura wyborów

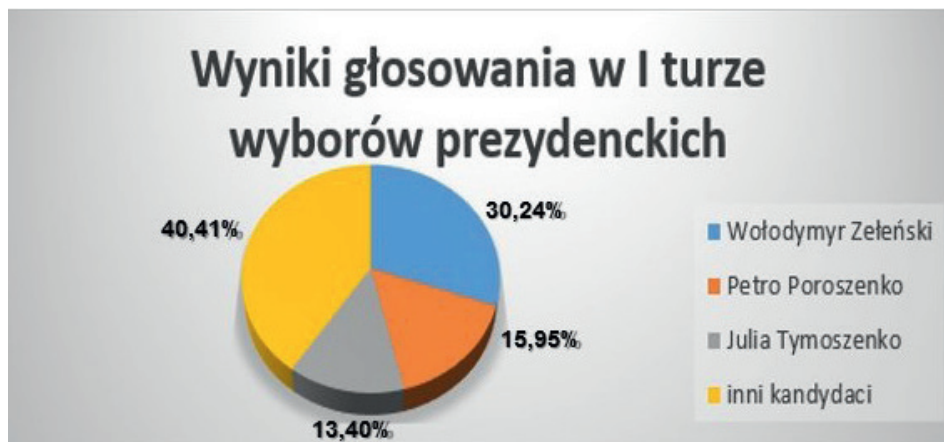
Źródło: <https://strana.ua/news/194538-debaty-poroshenko-i-zelenskoho-19-aprelja-2019-chto-o-nikh-izvestno.html>, [dostęp: 15.03.2020].

Pierwsza tura wyborów odbyła się 31 marca, oddało w niej głos 18 893 864 obywateli. 7 kwietnia 2019 roku Centralna Komisja Wyborcza (dalej: CKW) ogłosiła wyniki głosowania.

---

⁴ *Баттл на пробірках и Тимошенко в студію. Как история с дебатами Порошенко и Зеленского скатывается к театру абсурда*, <https://strana.ua/news/194538-debaty-poroshenko-i-zelenskoho-19-aprelja-2019-chto-o-nikh-izvestno.html>, [dostęp: 16.04.2020].

Rycina 3. Wyniki głosowania w I turze wyborów

Źródło: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-cvk-oficijno-ogolosyla-rezultaty-1-turu-prezydentskykh-vyboriv/29866247.html>, [dostęp: 15.03.2020].

Jak pokazuje rycina 3 największą liczbę głosów otrzymał Wołodimir Zeleński – 30,24%, na drugim miejscu znalazł się zaś ówczesny prezydent Petro Poroszenko – 15,95%⁵.

W dniu głosowania Fundacja „Inicjatywy Demokratyczne” przeprowadziła krajowy *exit poll*. W ramach projektu uzyskano około 19,5 tys. ankiet w 400 dzielnicach wyborczych. Ankieta zawierała pytania dotyczące płci, wieku i wykształcenia respondentów, aby na podstawie tych informacji stworzyć sylwetkę każdego kandydata⁶.

Wołodimir Zeleński został liderem w 19 z 24 obwodów Ukrainy. Oddało na niego głos 5,7 mln obywateli.

Największy poziom poparcia Zeleński uzyskał wśród osób w wieku 18–29 lat, z niepełnym wyższym wykształceniem, ale ze względu na to, że poziom aktywności tej grupy wiekowej był niższy, najliczniejszą grupą, która głosowała na Zeleńskiego, okazały się osoby w wieku 29–39 lat. Przy tym zdecydowana większość jego zwolenników zawiadomiła, że wybrała tego kandydata dużo wcześniej.

⁵ ЦВК офіційно оголосила результати 1-го туру президентських виборів, <https://www.radiosvoboda.org/a/newscvk-oficijno-ogolosyla-rezultaty-1-turu-prezydentskykh-vyboriv/29866247.html>, [dostęp: 16.03.2020].

⁶ Студенти на містяни – за Зеленського, селяни – за Тимошенко: хто і як голосував в першому турі, https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20190409-studenty-ta-mistyany-za-zelen-skogo-selyany-za-tymoshenko-hto-i-yak-golosuv-u-pershomu-turi/?fbclid=IwAR3kb5Gk-coLqBvTUAW9Zxi8EvfwV15_BRg_B6Uq_YY2bwDgY0vrtoVGY, [dostęp: 16.03.2020].

Rycina 4. Sylwetka kandydata W. Zeleńskiego

Źródło: fakty.com.ua, [dostęp: 15.03.2020].

Największe poparcie Petro Poroszenko uzyskał z kolei na zachodzie kraju, zwyciężył w obwodzie lwowskim i tarnopolskim; oddały na niego głos nieco ponad 3 mln Ukraińców, głównie osoby w podeszłym wieku (29,9%). Ponad 50% wyborców ówczesnego prezydenta miała wykształcenie wyższe.

Rycina 5. Sylwetka kandydata P. Poroszenki

Źródło: fakty.com.ua, [dostęp: 15.03.2020].

Julia Tymoszenko została liderem tylko w obwodzie iwanofrankowskim. Jej wyborcy to mieszkańcy zachodniej i centralnej Ukrainy, głównie wsi, przeważnie kobiety powyżej 50. roku życia ze średnim specjalnym wykształceniem. Zagłosowało na nią 2,5 mln obywateli.

Rycina 6. Sylwetka kandydatki J. Tymoszenko

Źródło: fakty.com.ua, [dostęp: 15.03.2020].

Biorąc pod uwagę wyniki sondaży socjologicznych, wyniki I tury wyborów były przewidywalne.

Zgodnie z ustawodawstwem Ukrainy jeśli w wyniku głosowania żaden kandydat nie uzyska więcej niż połowy głosów wyborców⁷, CKW podejmuje decyzję o ponownym głosowaniu, które nazywa się II turą wyborów. Do biuletynu wyborczego dostają się kandydaci, którzy w wyniku pierwszego głosowania otrzymali największą liczbę głosów – w analizowanym przypadku Zełeński oraz urzędujący prezydent Poroszenko. Zgodnie z art. 108 Kodeksu wyborczego z dnia 19 grudnia 2019 roku w przypadku ponownego głosowania, które odbywa się w trzecią niedzielę od dnia I tury wyborów, kandydaci mają prawo kontynuować kampanię wyborczą⁸.

W ciągu trzech tygodni między Zełeńskim a Poroszenką toczyła się prawdziwa walka. Kampanii wyborczej towarzyszyła fala informacji kompromitujących obu kandydatów, która rozprzestrzeniła się w środkach masowego przekazu. Urzędujący prezydent nazwał konkurenta marionetką ukraińskiego oligarcha Ihora Kołomojskiego, po czym zaprosił go na debatę publiczną⁹.

⁷ W Ukrainie obowiązuje większościowy system wyborczy – zwycięzcą zostaje kandydat, który uzyskał 50% + 1 głos.

⁸ *Виборчий кодекс України, від 19.12.2019*, „Відомості Верховної Ради України” 2020, № 7.

⁹ *Порошенко назвав Зеленського „маріонеткою Коломойського”*, https://espresso.tv/news/2019/03/31/Poroshenko_nazvav_zelenskogo_marionetkoyu_kolomoyskogo, [dostęp: 17.03.2020].

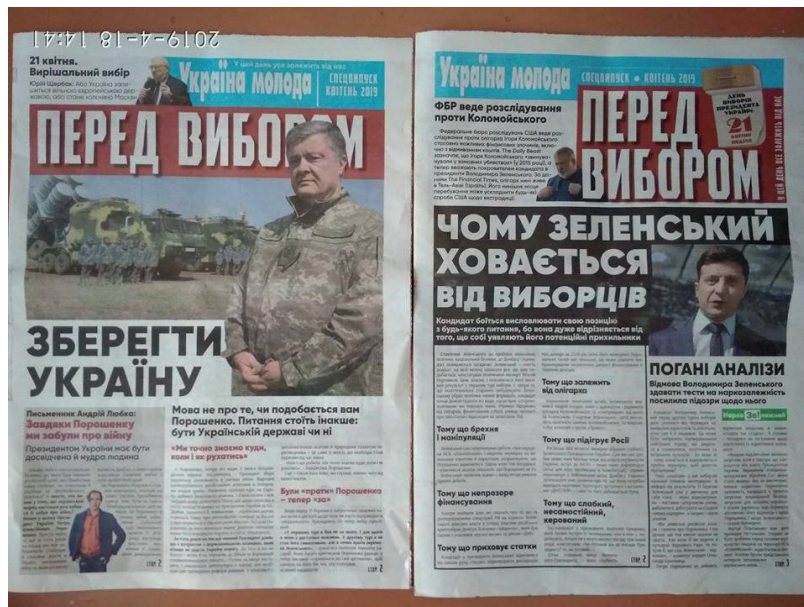
Rycina 7. W. Zełeński i P. Poroszenko – II tura wyborów

Źródło: <https://p-p.com.ua/news/zelenskyi-vs-poroshenko-na-olimpijskomu-startuvaly-debaty-nagyvo/>, [dostęp: 15.03.2020].

O kampanii wyborczej pisał także tygodnik informacyjno-polityczny „Ukraina moloda”, który prowadził agitację na korzyść Poroszenki.

Rycina 8. Tygodnik „Ukraina moloda”

Źródło: <https://www.chesno.org/post/1023/?>, [dostęp: 15.03.2020].

11 kwietnia na jednym z portali społecznościowych pojawił się fałszywy film, na którym Zełeński najpierw został potrącony przez ciężarówkę, po czym zademonstrowano substancje psychotropowe, sugerując, że znany komik jest uzależniony od narkotyków. Według informacji dostarczonych przez sztab Zełeńskiego film pojawił się na stronie należącej do Poroszenki. Administracja prezydenta nie wyjaśniła, w jaki sposób film znalazł się na ich kanale Telegram¹⁰. Później Zełeński publicznie zaprosił Poroszenkę na debatę i zaproponował przeprowadzenie badania lekarskiego, aby udowodnić, że żaden kandydat nie jest uzależniony od alkoholu ani narkotyków. Urzędujący prezydent się zgodził i oświadczył, że jego zdaniem ta procedura powinna obowiązywać każdego kandydata na stanowisko prezydenta Ukrainy i winna być uregulowana na mocy prawa, ponieważ jest to kwestia bezpieczeństwa narodowego¹¹.

Rycina 9. W. Zełeński i P. Poroszenko – II tura wyborów, badania lekarskie

Źródło: <https://www.radiosvoboda.org/a/vybory-zavorushennya-elektorat/29889576.html>, [dostęp: 17.03.2020].

Debata między Zełeńskim a Poroszenką odbyła się 19 kwietnia w kompleksie sportowym „Olimpijski” w Kijowie i jak podkreśla stacja radiowa Radio Swoboda stała się jednym z najczęściej dyskutowanych tematów kampanii wyborczej¹².

¹⁰ „Доля автора буде несолодкою». У зеленського розповіли про перебіг розслідування провадження через ролик із вантажівкою, <https://tsn.ua/politika/dolya-avtora-bude-nesolodkoju-u-zelenskogo-rozpovili-pro-perebig.html>, [dostęp: 17.03.2020].

¹¹ Зеленський і Порошенко здали аналізи, але в різних місцях, <https://www.radiosvoboda.org/a/29862908.html>, [dostęp: 17.03.2020].

¹² О. Єрмаков, Дебати Зеленського і Порошенка: хронологія подій від телемосту до двох сцен на «Олімпійському», <https://www.radiosvoboda.org/a/debaty-poroshenko-ta-zelenskoho/29889925.html>, [dostęp: 20.03.2020].

Ukraiński dziennikarz Sergii Rudenko w swoim artykule zaznaczył, że debata była szansą, dała dużo do zrozumienia i pokazała, co czeka na naród ukraiński w przyszłości w przypadku nowego prezydenta¹³.

Rycina 10. W. Zefeński i P. Poroszenko – debata

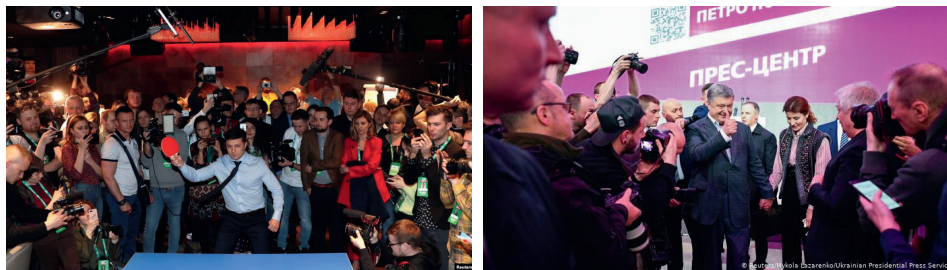

Źródło: <https://www.radiosvoboda.org/a/29892246.html>, [dostęp: 20.03.2020].

Druga tura wyborów prezydenckich odbyła się 21 kwietnia. Media w ciągu dnia obserwowały sytuację w sztabach wyborczych kandydatów – w sztabie Zeleńskiego panowała luźna i wesoła atmosfera, dziennikarze mieli do dyspozycji piłkarzyki oraz tenis stołowy, natomiast w sztabie oponenta nastrój był bardziej oficjalny.

¹³ С. Руденко, *Коментар: Порошенко проти Зеленського – пристрасті за дебатами*, <https://www.dw.com/uk/коментар-порошенко-проти-зеленського-пристрасті-за-дебатами/a-48221317>, [dostęp: 20.03.2020].

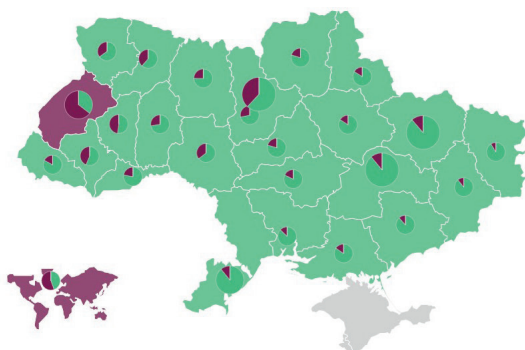
Rycina 11. Sztaby wyborcze kandydatów

Źródło: <https://www.dw.com/uk/тимощенко-й-порошенко-ті-хто-програв-здаватися-не-збираються/a-48140497>, [dostęp: 20.03.2020].

O godzinie 20:00 CKW podała oficjalne wyniki II tury wyborów: Zełeński – 73,16%, Poroszenko – 24,52%; ten drugi uzyskała największą przewagę w obwodzie lwowskim.

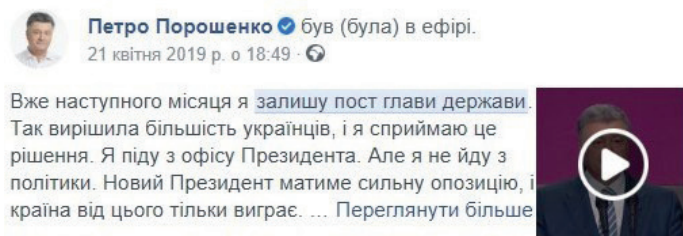
Rycina 12. Wyniki II tury wyborów

Źródło: <https://www.rbc.ua/ukr/news/vybory-2019-poyavilis-pervye-rezultaty-ekzit-1555667529.html>, [dostęp: 20.03.2020].

22 kwietnia na oficjalnych stronach kandydatów (Facebook oraz Instagram) pojawiły się przedstawione niżej komentarze.

Rycina 13. Komentarz P. Poroszenki

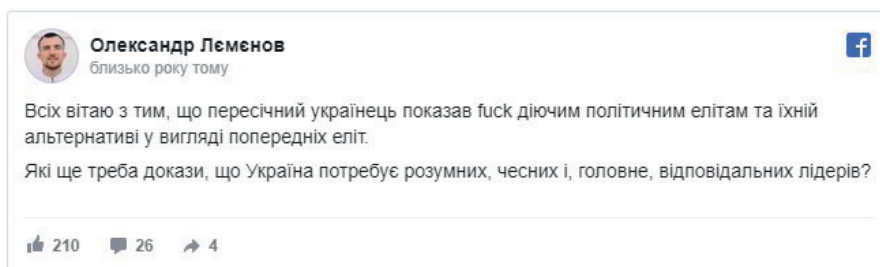

P. Poroszenko: „Nigdy się nie poddawaj! Wyniki są dla mnie powodem, by zadzwonić do mojego oponenta i pogratulować mu, teraz musimy się zjednoczyć, aby chronić Ukrainę. Już w przyszłym miesiącu opuszczę stanowisko głowy państwa, tak zdecydowała większość Ukraińców i akceptuję tę decyzję, opuszczę biuro prezydenta, ale nie wycofam się z polityki. Będę walczyć o Ukrainę” [tłum. własne].

W. Zeleński: „Zrobiliśmy to razem. Dziękuję wszystkim. Chcę podziękować rodzicom za wsparcie, żonie za siłę i wytrzymałość, dzieciom, całej rodzinie, sztabowi wyborczemu. Dziękuję wszystkim Ukraińcom, którzy mnie popierali i którzy dokonali innego wyboru” [tłum. własne]¹⁴.

Na portalach społecznościowych jeszcze przez długi czas pojawiały się opinie na temat wyborów, kampanii wyborczej, nowo wybranego prezydenta i jego przeciwnika. Na przykład specjalista ds. antykorupcyjnych O. Lemenow napisał:

Rycina 14. Komentarz O. Lemenowa

„Gratuluje wszystkim, że zwykły Ukrainiec pokazał f...ck działającym elitom politycznym i ich alternatywom w postaci poprzednich elit. Czy potrzeba jeszcze dowodów na to, że Ukraina potrzebuje rozsądnych, uczciwych i, co najważniejsze, odpowiedzialnych przywódców?” [tłum. własne].

¹⁴ С. Руденко, *Коментар: Рік України під знаком Зеленського*, <https://www.dw.com/uk/%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0>, [dostęp: 10.04.2020].

Anonimowy autor zaznaczył, że „są to wybory, w których Poroszenko walczy ze sobą. Sam bowiem Zełeński nie ma ani programu wyborczego, ani zespołu, ani żadnych zasług w polityce. Po prostu ludzie, którzy lubią to, co robi Poroszenko, głosują na Poroszenkę, ci, którzy nie lubią – głosują na jego przeciwnika, na przykład Zełeńskiego. Oto bardzo prosty obraz: Poroszenko gra przeciwko sobie” [tłum. własne]¹⁵.

Wnioski

Wysokie poparcie kandydatury Zełeńskiego było spowodowane wieloma czynnikami – niezadowolaniem obywateli z obecnego stanu rzeczy w państwie, rozczarowaniem działaniami elity politycznej, przekonaniem wyborców, że po pięciu latach, które minęły od czasów rewolucji godności, kraj zmierza w złym kierunku¹⁶. W mediach często pojawiało się zdanie, że duży wpływ na wynik wyborów miał również serial *Sługa narodu*. Obywatele wybrali Zełeńskiego z nadzieją na to, że jego polityka będzie miała pozytywny wpływ na dobrobyt państwa i lepsze warunki życia społeczeństwa, jak to było w serialu. W kampanii wyborczej, którą prowadził on niemal wyłącznie w mediach społecznościowych, nadał „nastrój”. To było *show* – idea zwykłego człowieka, który przyszedł, by przełamać przestarzały system władzy w kraju¹⁷. Zełeński nagrywał wideo na Facebooku i Instagramie, wyrażał w nich własne opinie na tematy społeczno-polityczne. Zaproponował także Ukraińcom wspólne pisanie programu wyborczego, prosił o pozostawianie pomysłów w komentarzach pod filmem w internecie. Program został wprawdzie napisany przez sztab Zełeńskiego, ale niektóre propozycje od użytkowników portali społecznościowych zostały uwzględnione. Wszystko to wpłynęło na wynik wyborów – żaden kandydat na stanowisko prezydenta w ciągu siedmiu kampanii wyborczych nie uzyskał aż 73% głosów.

Bibliografia

- „Доля автора буде несолодкою”. У зеленського розповіли про перебіг розслідування провадження через ролик із вантажівкою, <https://tsn.ua/politika/dolya-avtorabude-nesolodkoju-u-zelenskogo-rozpovili-pro-perebig.html>, [dostęp: 17.03.2020].
- FOX покупает у „Квартала 95” „Слугу народа” и будет снимать сериал в Америке по украинскому формату, <https://delo.ua/lifestyle/slugu-naroda-u-kvartala-95-pokupaet-fox-i-budet-snimat-v-am-322778/>, [dostęp: 15.03.2020].
- Idzik J., Klepka R., *O analizie zawartości, czyli jak badać medialne obrazy świata?* [w:] *Medialne obrazy świata*, t. 2: *Polityka i bezpieczeństwo w relacjach medialnych*, R. Klepka, J. Idzik (red.), Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2019.

¹⁵ Є. Солонина, *Вибори-2019: чиї голоси «успадкують» Зеленський і Порошенко*, <https://www.radiosvoboda.org/a/29858932.html>, [dostęp: 13.04.2020].

¹⁶ О. Єрмаков, *Дебати Зеленського...*, op. cit.

¹⁷ *Порошенко заявляє, що спроба перетворити дебати на шоу не вдалася*, <https://www.ukrinform.ua/rubric-elections/2682904-porosenko-zaavlae-so-sproba-peretvoriti-debati-na-sou-ne-vdalasa.html>, [dostęp: 13.04.2020].

Баттл на пробирках и Тимошенко в студию. Как история с дебатами Порошенко и Зеленского скатывается к театру абсурда, <https://strana.ua/news/194538-debaty-poroshenko-i-zelenskoho-19-aprelja-2019-chto-o-nikh-izvestno.html>, [dostęp: 16.04.2020].

Виборчий кодекс України, від 19.12.2019, „Відомості Верховної Ради України” 2020, № 7.

Єрмаков О., *Дебати Зеленського і Порошенка: хронологія подій від телемосту до двох сцен на «Олімпійському»*, <https://www.radiosvoboda.org/a/debaty-poroshenko-ta-zelenskoho/29889925.html>, [dostęp: 20.03.2020].

Зеленський і Порошенко здали аналізи, але в різних місцях, <https://www.radiosvoboda.org/a/29862908.html>, [dostęp: 16.03.2020].

Порошенко заявляє, що спроба перетворити дебати на шоу не вдалася, <https://www.ukrinform.ua/rubric-elections/2682904-poroshenko-zaavlae-so-sproba-peretvoriti-debati-na-sou-ne-vdalasa.html>, [dostęp: 13.04.2020].

Порошенко назвав Зеленського „маріонеткою Коломойського”, https://espreso.tv/news/2019/03/31/Poroshenko_nazvav_zelenskogo_marionetkoyu_kolomoyskogo, [dostęp: 17.03.2020].

Руденко С., *Коментар: Порошенко проти Зеленського – пристрасті за дебатами*, <https://www.dw.com/uk/коментар-порошенко-проти-зеленського-пристрасті-за-дебатами/a-48221317>, [dostęp: 20.03.2020].

Руденко С., *Коментар: Рік України під знаком Зеленського*, <https://www.dw.com/uk/%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0>, [dostęp: 10.04.2020].

Солонина Є., *Вибори-2019: чиї голоси «успадкують» Зеленський і Порошенко*, <https://www.radiosvoboda.org/a/29858932.html>, [dostęp: 13.04.2020].

Студенти на містяни – за Зеленського, селяни – за Тимошенко: хто і як голосував в першому турі, https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20190409-studenty-ta-mistyany-za-zelenskogo-selyany-za-tymoshenko-hto-i-yak-golosuv-u-pershomu-turi/?fbclid=IwAR3kb5GkcoLqBvTUAW9Zxi8EvfwV15_BRg_B6Uq_YY2bwDggyY0-vrtoVGY, [dostęp: 16.03.2020].

Україна обрала президента. Живий блог про результати виборів, <https://www.radiosvoboda.org/a/drugyy-tur-vyboriv-live-blog/29894288.html>, [dostęp: 15.03.2020].

ЦВК офіційно оголосила результати 1-го туру президентських виборів, <https://www.RadioSvoboda.org/a/newsc-vk-oficijno-ogolosyla-rezultaty-1-turu-prezidentskykh-vyboriv/29866247.html>, [dostęp: 16.03.2020].

Comedian as a president: Ukrainian presidential elections in 2019 in selected Ukrainian media

Abstract

The purpose of the article is to analyze the presidential elections in Ukraine in 2019 and to show how they were reported in the Ukrainian media. Content analysis of news and socio-political weeklies was carried out. Then interviews of popular TV and radio stations were collected. On the basis of the collected information, it can be concluded that in the mass media, the election campaign and the elections were a priority topic. The media monitored the situation and provided the latest news up to date, which allowed for a thorough analysis.

Słowa kluczowe: Ukraina, wybory prezydenckie, kampania wyborcza, media, komik, kandydat

Key words: Ukraine, presidential election, election campaign, media, comedian, candidate

Anna Netreba

Absolwentka studiów z bezpieczeństwa narodowego oraz studentka II stopnia kierunku bezpieczeństwo państwa na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Interesuje się prawem, konfliktami międzynarodowymi oraz zagadnieniami bezpieczeństwa narodowego. E-mail: anna.net13.97@gmail.com

Sofii Skrobinska

Studentka II stopnia kierunku bezpieczeństwo państwa na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Do jej zainteresowań zaliczyć można kwestie militarne, organizacje międzynarodowe oraz zagadnienia bezpieczeństwa. E-mail: sofa7776@gmail.com